

Plenum

Onsdag 17.5.2017 kl. 14.05—16.45

7. Riksdagens bankfullmäktiges berättelse 2016

Berättelse B 16/2017 rd

Remissdebatt

Talman Maria Lohela: Ärende 7 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till ekonomiutskottet.

Debatt

16.02 **Matti Vanhanen kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eduskunnalla on nyt käytettävissään pankkivaltuuston kertomus vuodelta 16. Kertomus keskittyy normaaliin tapaan kertomusvuoden tapahtumiin, ja sisällöstä mainittakoon, että se sisältää aiempien vuosien tapaan erilliset osat Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan toiminnasta ja hallinnosta. Nimenomaan pankkivaltuuston käsittelemät asiat ja sen arviot Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan toimista löytyvät omista erillisistä alaluvuista. Kertomuksen kolmas osa sisältää kuusi ajankohtaisiin erityisteemoihin keskittyvää kirjoitusta. Nämä erityistemmat käsittelevät EKP:n rahapolitiikan epätavanomaisia toimia, EKP:n laajennetun omaisuserien osto-ohjelman vaikutuksia Suomeen, digitalisaatiota rahoitusmarkkinoilla, kotitalouksien velkaantuneisuutta ja asuntolainojen riskipainoja, pankkien sivuliikkeitä sekä Suomen Pankin tilinpäätöksen laatimista ja sen perusteita. Kertomuksen viimeisessä osassa kuvataan lyhyesti myös eräitä kertomusvuoden jälkeisiä tapahtumia.

Arvoisa puhemies! Oma esittelyni jakaantuu kahteen osaan. Käsittelen ensin muutamia tärkeitä EKP:n rahapolitiikkaa ja Suomen Pankkia koskevia asioita, jotka tapahtuivat kertomusvuoden aikana, ja sen jälkeen lyhyesti Finanssivalvontaa.

EKP:n rahapolitiikan osalta keskeisiä havaintoja:

Ensinnäkin EKP:n ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta. Sen neuvoston määritelmän mukaan tämä tavoite tarkoittaa, että kuluttajahintojen vuotuisen nousun tulisi olla alle 2 prosenttia mutta lähellä sitä keskipitkällä aikavälillä. EKP voi myös pyrkiä toimillaan tukemaan hyvää työllisyyttä ja kestäväää talouskasvua, kunhan nämä toimet eivät vaaranna hintatason vakauden tavoitetta. EKP ja Suomen Pankki seurasivat kertomusvuoden aikana tarkasti hintavakaustavoitteen toteutumista ja euroalueen talouskehitystä.

Rahapoliittinen toimintaympäristö oli varsin tapahtumarikas ja osin haasteellinen. Toisaalta esimerkiksi Ison-Britannian EU-eropäätös kertomusvuoden kesäkuussa ei lopulta vaikuttanut niin paljon lyhyen aikavälin talousnäkyymiin kuin oli odotettu tai ehkä pelätty. Rahapolitiikka itsessään oli elvyttävää koko kertomusvuoden. En käy läpi rahapoliittisia toimia tässä tarkemmin, mutta esimerkkinä toimista mainitsen EKP:n neuvoston maaliskuun rahapolitiikkakokouksen päätökset. Tuolloin EKP päätti ensinnäkin laskea keskeisiä

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

rahapoliittisia ohjauskorkojaan. Lisäksi se päätti kasvattaa laajennetun omaisuuserien osto-ohjelman kuukausittaisia ostoja ja laajentaa osto-ohjelman kattavuutta. Kattavuutta laajennettiin hyväksymällä ohjelman piiriin euroalueen yritysten liikkeeseen laskemat eur-omääräiset investointiluokan joukkolainat. EKP:n keskeisiä rahapoliittisia toimia on kuvattu tarkemmin sekä Suomen Pankin vuosikertomuksessa että tämän kertomuksen erityisteemakirjoituksessa.

Arvoisa puhemies! Suomen Pankin osalta kaksi asiaa:

Ensinnäkin kertomusvuoden syksyn kuluessa pankkivaltuusto valitsi johtokuntaan kaksi uutta jäsentä johtokunnan jäsenten Pentti Hakkaraisen ja Seppo Honkapohjan kausien päättymisen vuoksi. Pankkivaltuusto nimitti yksimielisesti oikeustieteen kandidaatti Marja Nykäsen ja filosofian tohtori Olli Rehnin johtokuntaan. Molempien toimikausi alkoi nyt helmikuun alussa 17 ja kestää viisi vuotta. Väliaikaisesti tämän vuoden ajan meillä on neljä johtokunnan jäsentä, kunnes Seppo Honkapohja siirtyy eläkkeelle, ja pankkivaltuusto on jo etukäteen päättänyt, että johtokunnan koko tämän jälkeen palautuu kolmen johtokunnan jäsenen kokoluokkaan.

Toisena asiana nostan esiin Suomen Pankin riskiprofiilin ja taseen. Pankkivaltuustohan seuraa säännöllisesti niiden kehitystä, ja niin tehtiin myös kertomusvuonna. Keskuspankkitehtävien hoitaminen ja oman rahoitusvarallisuuden sijoittaminen tuottavat pankille tuloja mutta toisaalta aiheuttavat sille myös erilaisia riskejä. Pankilla on noin 17,4 miljardin euron suuruinen rahoitusvarallisuus. Sijoittaessaan tätä rahoitusvarallisuutta Suomen Pankki altistuu sekä luotto- ja likvidiysriskeille että markkinariskeille. Markkinariskejä ovat muun muassa valuuttakurssiriski ja korkoriski. Rahoitusvarallisuuden ja rahapolitiikan vuositason yhteenlasketut riskit olivat vuoden 16 lopussa 2 miljardia euroa pois lukien kullankaan riski. Laskettu riskiluku pysyi lähes ennallaan edellisvuoteen verrattuna.

Edellä mainittu riskiarvio, 2 miljardia euroa, sisältää Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden ja eurojärjestelmän rahapoliittisten ohjelmien riskit. Tämä riskiarvio sisältää Suomen Pankin omalla riskillä olevat operaatiot sekä Suomen Pankin pääoma-avaimen mukaisen osuuden eurojärjestelmän riskeistä. Vakiintuneen mallin antama riskiarvio perustuu historialliseen tilastoaineistoon ja informaatioon, joten se ei voi täysin sisältää uusia, ennennäkemättömiä tapahtumia. Arvio perustuu lähtökohtaan, jonka mukaan eurojärjestelmä toimii nykyisen muotoisena, ja tätä riskiarviota täydennetään erilaisilla skenaarioanalyysillä. Joka tapauksessa vuoden 16 lopussa Suomen Pankin koko oman pääoman määrä oli 9,4 miljardia euroa ja pankkivaltuuston näkemys on, että pankin vakavaraisuus oli kertomusvuoden lopulla riittävä kattamaan pankin tehtävien hoitamisesta johtuvat riskit.

Mitä pankin taseeseen tulee, niin sen koko voi vaihdella vuoden aikana huomattavasti. Vuodenvaihteessa taseen koko pieneni väliaikaisesti noin 80 miljardiin euroon, mutta esimerkinmukaisesti tämän vuoden huhtikuun lopussa, juuri äsken, taseen loppusumma oli 135 miljardia euroa. Taseen kasvu johtuu pitkälti harjoitetusta rahapolitiikasta. Osto-ohjelmat ja pitkäaikaiset rahoitusoperaatiot ovat lisänneet voimakkaasti likviditeettiä, ja tämä ylimääräinen likviditeetti on jakautunut epätasaisesti kansallisten keskuspankkien välillä. Suomen Pankkiin on tullut keskimääräistä huomattavasti enemmän ylimääräistä likviditeettiä eli rahapoliittisia talletuksia. Huhtikuun lopussa näitä talletuksia oli peräti 101 miljardia euroa Suomen Pankin taseessa.

Arvoisa puhemies! Finanssivalvonta toimii hallinnollisesti Suomen Pankin yhteydessä mutta on päätöksenteossa riippumaton tästä. Pankkivaltuusto vastaa Finanssivalvonnan toiminnan yleisen tarkoituksenmukaisuuden ja tehokkuuden valvonnasta, ja pankkival-

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

tuuston tehtävänä on nimittää Finanssivalvonnan johtokunta ja johtokunnan esityksestä johtaja.

Mitä tulee Finanssivalvonnan toimintaan, niin nostan siitä esille neljä asiaa.

Ensinnäkin, vaikka kyse on kertomusvuoden jälkeen, keväällä 17, tapahtuneesta, todetakaan, että pankkivaltuusto on nimittänyt Suomen Pankin johtokunnan jäsen Olli Rehnin Finanssivalvonnan johtokunnan puheenjohtajaksi tämän vuoden helmikuun alusta alkaen. Finanssivalvonnan johtokunnan varapuheenjohtajana toimii valtiosihteeri, kansliapäällikkö Martti Hetemäki.

Toiseksi, Finanssivalvonnan johtokunta on antanut pankkivaltuustolle kertomuksen Finanssivalvonnan toiminnasta kertomusvuodelta 16 sekä julkaissut Finanssivalvonnan toimintakertomuksen. Näiden kertomuksien, pankkivaltuuston kokouksissa käytyjen keskusteluiden ja muiden saamiensa tietojen pohjalta pankkivaltuusto arvioi, että Finanssivalvonnan toiminnalle laissa säädetty tavoite on toteutunut. Finanssivalvonnan toiminnan yleisen tehokkuuden näkökulmasta pankkivaltuusto arvioi, että Finanssivalvonta on hoitanut valvonnan jatkuvasti muuttuvaa tehtäväkenttää tehokkaasti ja kustannuskehityksen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kolmanneksi, pankkitoiminnan sivukonttoristuminen ja pankkikonsernien kotipaikkojen muutokset ovat uusia ilmiöitä — tästähän Nordean kohdalla tällä hetkellä keskustellaan — jotka voivat nopeastikin muuttaa tietyn maan rahoitussektorin kokoa ja riskikeskitymiä. Samoin tämänkaltaiset finanssimarkkinoiden rakennemuutokset voivat luoda paineita sopeuttaa Finanssivalvonnan toimintaa. Näihin haasteisiin vastaamiseksi tarvitaan monitahoista viranomaisyhteistyötä, ja pankkivaltuusto pitää tärkeänä, että kukin finanssisektorin toimija osallistuu yhtiömuodosta tai valitusta toimintamallista riippumatta tasa-puolisella tavalla niiden valvontakustannusten kattamiseen, joita sen toiminnan valvonta edellyttää.

Ja neljäntenä asiana Finanssivalvontaan liittyen on syytä nostaa esiin kotitalouksien velkaantuminen ja Finanssivalvonnan toimet asuntolainoitukseen liittyen. Finanssivalvonta on nostanut yhtenä keskeisenä riskinä esille kotitalouksien korkean velkaantuneisuuden. Myös Euroopan järjestelmäkomitea antoi Suomelle viime vuoden marraskuussa varoitukseen asunto- ja asuntolainamarkkinoiden keskipitkän aikavälin riskeistä johtuen kotitalouksien velkaantuneisuuden korkeasta tasosta, ja pankkivaltuusto on käsitellyt aihetta säännöllisesti. Välittömänä toimenpiteenä Finanssivalvonta valmistelee asuntolainojen vakavaraisuuslaskennan riskipaineen korotusta 1.1.18 alkaen, ja lisäksi Finanssivalvonta arvioi tarvetta laajentaa asuntolainoitukseen vaikuttavaa makrovakaussäätelyä yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

Arvoisa puhemies! Lopuksi: Suomen Pankin taseen loppusumma vuoden 16 lopussa on hieman vajaat 80 miljardia euroa ja tilikauden tulos oli 130,6 miljoonaa euroa. Kertomusvuoden tilinpäätös on esitelty yksityiskohtaisesti eduskunnalle annetun kertomuksen liitteessä. Pankkivaltuusto päätti, että Suomen Pankin kertomusvuoden voitosta 39,6 miljoonaa euroa käytetään Suomen Pankista annetun lain perusteella vararahaston kartuttamiseen ja muu osa, eli 91 miljoonaa euroa, siirretään valtion tarpeisiin.

16.12 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia puheenjohtaja Vanhaselle hyvästä esittelystä. Tämä pankkivaltuuston kertomus on kaiken kaikkiaan hyvä paperi, ja tässä on paljon kiinnostavaa tietoa ja varmasti jokaiselle meistä edustajista kiinnostavaa luetavaa. Kysymykset yleisesti rahapolitiikasta Euroopassa ja yleisesti talouspolitiikasta niin

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

Suomessa kuin maailmalla ovat varsin ajankohtaisia ja mielenkiintoisia kaiken kaikkiaan. Me olemme nähneet aikamoisia mullistuksia, ja tosiaan tässä kertomusvuonna muun muassa näitä brexit-asioita olemme ihmetelleet monesti.

Puhemies! Juuri siksi, koska tämä euroalueen tulevaisuus on kaiken kaikkiaan hyvin ajankohtainen ja koko ajan tapetilla — viimeksi muuten eilen otsikoissa — ajattelin tässä yhteydessä käyttää puheenvuoron myös siitä, että kun viime aikoina hallituksen tuore eurooppaministeri on ottanut tai oikeastaan ollut ottamatta kantaa näkemyksiinsä siitä, mikä on euroalueen tulevaisuus, niin väkisinkin näin opposition näkökulmasta tilanne vaikuttaa hyvin oudolta ja hämmentyneeltä.

Täällä eduskunnan salissahan on jo useampia kertoja tämänkin kevään aikana puhuttu siitä, että eduskunnalla olisi tarve laajalla foorumilla, avoimella foorumilla eduskuntasalis- sa käydä keskustelua ylipäätään euroalueen tulevaisuudesta ja kaiken kaikkiaan Euroopan tulevaisuudesta ja erilaisista ytimistä, niihin menosta ja tahdista, ja esimerkiksi tämä eilinen uutisointi ei yhtään vähentänyt sitä tarvetta. Nimittäin tuore eurooppaministerihän ei oikeastaan suostunut lopulta määrittelemään, mitä mieltä hän henkilökohtaisesti ja yleisesti on siitä, pitäisikö Suomen ylipäätään kuulua Euroopan unioniin tai euroon. Hänhän väläytti, että ennen pitkää, tai jossain vaiheessa joka tapauksessa, tarvitaan jäsenäänestys Suomen EU-jäsenyydestä, ja myöskin että hän ei itse juuri tässä ja nyt kerro, mitä mieltä hän on itse siitä, pitääkö [Puhemies koputtaa] Suomen kuulua Euroopan unioniin vai eikö pidä, ollaanko euron sisällä vai ulkona.

Puhemies! Se pointti, mikä minulla tässä nyt on lopuksi, on se, että koska eurooppaministeri puhuu näin ja meitä, tätä keskustelua, seurataan varmasti Euroopassa aika tarkkaan, [Puhemies koputtaa] niin olisi kyllä nyt jos koskaan aika hallituspuolueiden ja hallituksen selkeyttää, mikä on hallituksen [Puhemies koputtaa] euroa ja Euroopan unionia koskeva linjaus.

16.15 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Se linjahan on selkeästi kirjoitettu hallitusohjelmaan, siitähän ei ole kahta sanaa. Elikkä sitä on turha spekuloida. Se, mitä mieltä joku yksityishenkilö joskus on, ei vaikuttane tähänkään paperiin, mitä parhaillaan käsitellään eli pankkivaltuuston kertomusta vuodelta 2016.

Merkillepantavaa on kuitenkin se, että Euroopan omien velkakirjojen eri tahoilla on velkaa valtavasti: on valtioilla, on kunnilla, on yrityksillä, on yksityisillä henkilöillä. Tämähän se on tämän meidän eurooppalaisen rahamarkkinan jättimäinen ongelma. Tuoreessa muistissa on muutama aika sitten, kun Saksan suurin pankki, Deutsche Bank, oli vaikeuksissa ja Saksan liittovaltio piti sitä sitten pystyssä antamalla sille lisärahaa, että se ei romahda. Se olisi ollut Euroopan mittapuussa aivan valtava katastrofi, jos Euroopan suurin pankki olisi kaatunut. Herää vain kysymys, minkä tautta eurooppalainen finanssivalvonta ja yleensä nämä valvontaelimet siellä, kun valvovat näiden pankkien vakavaraisuutta... Muistamani mukaan näitä stressitestejä on tehty noin 10 kappaletta, saattaa olla jo enemmänkin, ja aina on tullut tulos, että ei mitään ongelmia, mutta siitä huolimatta meno on ollut yhä hurjempaa koko ajan.

Todellakin nyt Euroopan keskuspankki on lähtenyt näiden velkakirjojen oston, ostaa yksityisiltä, yrityksiltä, pankeilta, valtioilta ja kaikilta niitä velkakirjoja pois markkinoilta — elikkä sitä paperimassaa, jolla ei ole käytännössä mitään arvoa. Eli nyt Euroopan keskuspankki osallistuu siihen toimintaan, mille aikoinaan suomalaiset naureskelivät, että painetaan setelejä, kuten muutamassa edesmenneessä valtiossa aikanaan tehtiin. Silloin se

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

tuntui kummalliselta. No, nyt me sitä itse teemme, olemme siinä osallisena. Että ei kannata mennä naapurille nauramaan, jos itse on siinä samassa myöhemmin mukana.

Toivon tässä asiassa kuitenkin sen verran, että Suomessa talouspolitiikka otettaisiin nyt ihan aidosti vakavasti ja ruvettaisiin tervehtyttämään tätä valtiontaloutta, koska nämä joukkovelkakirjojen ostot, mitä EKP parhaillaan tekee, pitävät korot kuitenkin kohtuullisen alhaalla. Ja jos saamme omaa velkaista talouttamme — joka koskee myös kotitalouksia tässä maassa — vahvistettua, niin se olisi Suomelle suuri rikkaus. Muuten, kun korko lähtee jonain päivänä nousemaan, sitten alkavat vaikeudet.

16.17 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Kiitoksia tosiaan hyvästä alustuksesta. Mutta mitä minä tässä pohdin ylipäätään tästä meidän taloustilanteestamme, niin nyt näyttää siis siltä, että kotitalouksien velkaantuminen oli vuoden 2016 lopussa 126,5 prosenttia, eli kasvua on liki 2 prosenttiyksikköä. Samanaikaisesti säästämisaste painui miinukselle, ja näin on viimeisen 40 vuoden aikana käynyt vain viisi kertaa, eli 80-luvulla, 2000-luvulla ja 70-luvulla kolme kertaa. Pohdin sitä, mistä tämä kertoo.

Tuleeko tähän vaikuttamaan nyt sitten mahdollisesti brexit ja brexitin vaikutukset, kun tällä hetkellä unionissa puhutaan ennen kaikkea siitä? Jos esimerkiksi ajatellaan unionin virkamiesten eläkkeitä, niin Britannian velvoitteet olisivat noin 7 miljardia, joka ymmärtääkseni on liki 10 prosenttia Suomen Pankin taseesta, että se on aikamoinen määrä kuitenkin siellä. Ja jos nyt käy niin, että Britannia kieltäytyy näistä velvoitteista, mitä sillä ilman muuta on tuonne 2020-luvulle saakka ja ehkä vielä vähän eteenpäinkin, jos Britannia kieltäytyy maksamasta, niin miten se tulee vaikuttamaan meihin ja miten se tulee vaikuttamaan sitten ihan meidän kotitalouksiimme? Onko esimerkiksi Suomen Pankki varautunut siihen sillä tavalla, että jostakin pitäisi ottaa Suomen osalta myöskin koppi silloin, jos Britannia ei velvoitteitaan hoida? Siis nämä tilanteethan ovat kaikki ihan auki tällä hetkellä, sillä esimerkiksi koko tämä eläkepaketti, mikä sieltä on tulossa, on muistaakseni 60—70 miljardia ja Britannian osuus siitä on todellakin 7 miljardia, että se on aikamoinen määrä. Nämä ovat asioita, jotka vähän huolestuttavat.

16.19 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kyllä ne huolestuttavat, ja tämä viimeisinkin asia oli ehkä yksi lisäperuste sille, miksi on syytä siihen, että tätä koko Euroopan unionia ja sen tulevaisuutta koskevaa keskustelua käytäisiin enemmän ja laajemmin myös tässä salissa. Olemme sitä jonkin verran sivunneet valtiovarainvaliokunnassa, ja tiedän, että suuri valiokunta käsittelee, mutta myöskin tällä foorumilla sitä olisi hyvä käydä läpi ja käydä tätä keskustelua, ennen kaikkea tietää, puhemies, mikä on Suomen hallituksen linja näihin asioihin. Varmasti eduskunnan tulisi esimerkiksi tässä Britannian velvoitetapauksessa olla tiukkana ja antaa hallitukselle ikään kuin sanomaa siitä, että meidän on edellytettävä, että Iso-Britannia velvoitteensa hoitaa.

Mutta, puhemies, palaan nyt vielä tähän edelliseen keskusteluun. Siitä edustaja Hoskoselle myös totean, että eihän se nyt niin voi olla, että meillä on ministeri, joka on eurooppaministeri, ja tämä meidän eurooppaministerimme lausuu maailmalla sanoja, että Suomen ei kenties pitäisikään olla tulevaisuudessa Euroopan unionin jäsen ja pitäisi niin kuin alkaa käydä jossain vaiheessa tällaista keskustelua. Onhan se tilanne vähintäänkin outo ja epäselvä. Sanoisin, että juuri tästäkään syystä minun mielestäni ei ole ollenkaan liikaa edellyttää, että Suomen hallitus selkeyttää linjaansa ja tulee sitten myös eduskunnan eteen tä-

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

män linjansa kanssa ja voimme tässä yhteydessä käydä sitä keskustelua, antaa kaiken kaikkiaan näitä terveisiä.

Edustaja Hoskonen niin ikään omassa puheenvuorossaan viittasi talouspolitiikkaan, että se on otettava vakavasti ja valtiontaloutta tervehdyttävä, viittasi näihin tuleviin mahdollisiin koronnostoihin. Se on ihan oikea asia, näin on, ja juuri siksi olemme kantaneet huolta siitä, että niin Suomen Pankin kuin monien muidenkin ennusteiden mukaan, vaikka maailmantaloudessa näitä pieniä toipumisen merkkejä on — ja nyt on myötätuulta, toisin kuin aiemmin — niin tästä myötätuulesta huolimatta hallitus on omankin kertomuksensa mukaan jäämässä niin työllisyystavoitteestaan kuin velkatavoitteistaan. Ne ovat äärimmäisen huolestuttavia asioita, ja siitä mielestäni meidän on myös syytä täällä käydä keskustelua.

16.21 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tässä asiassa kannattaa panna merkille vielä se, että Euroopan keskuspankin velkajärjestelmän 80 miljardia euroa joka kuukausi on valtava määrä rahaa ja Euroopan keskuspankillä sitä rahaa ei ole, vaan sitä todellakin painetaan sillä setelikoneella, että markkinoille yritetään saada syntymään tilanne, jossa inflaatio lähtisi liikkeelle. Onneksi se on jonkun verran lähtenytkin liikkeelle: siitä on pikkuisen hyötyä, kunhan pidetään homma hallussa, ettei se karkaa käsistä niin kuin entisen pojan kulutus, ei tullut siitäkään mitään hyvää.

Mutta tässä asiassa on tärkeää huomata nyt se, että Suomella valtiona ja Euroopan unionin jäsenmaana ja euroalueen maana on velvollisuus pitää tässä maassa tuotantotalous kunnossa ja saada tuota vientiä etenemään. Olen huolestuneena seurannut viime aikoina keskustelua siitä, kun vihdoinkin ja viimein on lähtenyt vienti vetämään. Tämän päivän uutisissa Iltalehden etusivulta — olette varmaan tämän päivän lehdet lukeneet — on erittäin rohkaisevia uutisia, miten uusia työpaikkoja on saatu syntymään. Nyt meillä pitää olla tässä maassa järkeä ja malttia siinä, että ei lähdetä ylettömällä vaatimuksilla esimerkiksi tulossa oleviin neuvotteluihin työmarkkinajärjestöjen kesken, että siinä pidetään maltti mielessä, ettei tätä orastavaa kasvua ja niitä mahdollisuuksia tuhota heti alkuun, koska pitkässä juoksussa on ainoa oikea tie saada talous kuntoon, töitä lisää, työttömyyttä alas, koska se työttömyys maksaa kaikkienensa lähes 7 miljardia ja meillä ei kerta kaikkiaan ole varaa sellaiseen työttömyyteen tässä maassa, ei valtiontalouden eikä ennen kaikkea ihmisten kannalta, inhimillisen elämän kannalta. Jokainen ihminen, kuka kynnelle kykenee, on saatava töihin ja sitä kautta hänen omaa elämäänsä parannettua, ja siinä samalla paranevat myös tämän kyseisen ihmisen eläketurva, koska tämän päivän eläketurva, kuten tiedämme, koostuu siitä pitkästä työhistoriasta, minkä ihminen elämänsä aikana tekee. Sen takia toivon, että Suomessa kannetaan nyt vastuuta aidosti. Kun on saatu kasvu liikkeelle vihdoinkin ja viimein kahdeksan pitkän vuoden korpivaelluksen jälkeen, niin kyllä tässä pitää maltti säilyttää ja järki päässä, muuten tästä ei hyvää tule.

16.23 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Onpa todella harmi, että eurooppaministeri ei ole paikalla nimenomaisesti tätä asiaa käsiteltäessä, koska kyllä hän nytten antaa aika kummallista kuvaa Suomesta tuonne maailmalle: pitääkö olla eurossa vai eikö pidä olla eurossa, pitääkö järjestää kansanäänestys vai eikö pidä järjestää kansanäänestystä, pitääkö järjestää kansanäänestys nyt vai joskus tulevaisuudessa? Minun mielestäni nämä ovat aika vaarallisia puheita juurikin sen takia, että brexit on nyt juuri käsittelyssä. Jos Suomi antaa vielä viestiä tässä, että meilläkin saatetaan samanlaista tehdä lähivuosien aikana, niin se varmasti näyttää aika kummalliselta ja näyttää myöskin pelottavalta ihan EU:n

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

puolelta ja varmasti vaikuttaa sitten myöskin niihin asioihin, niihin toimiin, mitä meidän vientiteollisuutemme kanssa tehdään, mitä meiltä ostetaan, ja siihen, uskalletaanko Suomeen sijoittaa, uskalletaanko tuoda tänne autoteollisuutta ja akkuteollisuutta, mitä me ainakin tuolla Vaasassa kovasti odotamme, että sinnekin tulisi.

Sinänsä harmittavaa noin kansalaisten kannalta tällä hetkellä — en tiedä, miten Suomen Pankki voisi siihen vaikuttaa, mutta ehkä ainakin hallitus voisi vaikuttaa — on se, että meillä köyhyys kasvaa. Näyttää jopa siltä, että meillä on suunniteltua köyhyyttä, vaikka varmasti jokainen tietää, että köyhyys ei maan taloutta paranna eikä lisää euroja tuo. Kun nyt esimerkiksi tämä asumistuen muutos tulee siirtämään ihmisiä perustoimeentulotuelle ja hallitus tietää sen, niin mikä apu siitä on meidän taloudellemme, koska rahaa otetaan vain toisesta taskusta ja siinä nöyryytetään ihmisiä? Tämä suunta, mihin meillä mennään, on jotenkin aivan käsittämätön.

Toinen asia, mitä on pakko ihmetellä: kun sattumoisin tuossa kuulin, että muun muassa tämän talon virkamiehet tekevät Sipilän minuutit — joka päivä 6 minuuttia per päivä lisää työtä — niin millä tavalla se lisää Suomen vientiä, että eduskunnan virkamiehet tekevät [Puhemies koputtaa] 6 minuuttia per päivä?

16.25 Matti Vanhanen kesk: Arvoisa puhemies! Olen edustaja Tolppasen kanssa täsmälleen samaa mieltä näistä Britannian velvoitteista. Unionin pitää kyetä selkeästi yksilöimään, mihin ne ikään kuin maksamattomat osuudet perustuvat, ja Britannian pitää ne maksaa. Eläkevelvoitteet ovat tyypillinen esimerkki siitä. On selvää, että niiden Britannian kansalaisten osalta, jotka ovat olleet töissä unionissa ja joiden eläkkeestä on sitten osa jäänyt maksettavaksi unionin yhteisestä budjetista, totta kai sen velvoitteen pitää siirtyä Britannialle, ja minusta meidän muiden pitää olla yksiselitteisiä tässä vaatimuksessa, että ei tällaisista asioista ole edes tarvetta neuvotella. Mutta en heti keksi sellaista linkkiä, jonka kautta mahdollisesti näissä syntyvät kiistat saattaisivat kääntyä ikään kuin EKP:n ja esimerkiksi Suomen Pankin velvoitteeksi, koska nämä eivät ole EKP:hen liittyviä velvoitteita vaan selkeästi unioniin liittyviä velvoitteita.

Edustaja Hoskosen pohdintaan näistä osto-ohjelmista: Siinä on iso rahapoliittinen operaatio käynnissä, mutta kaikki se, mitä siitä on kuultu, viittaa siihen, että sen mittakaava, vaikka se kuulostaa miljardeina valtavan suurelta, on harkittu, sitä tehdään johdonmukaisesti juuri sillä tavoitteella, että lähestyttäisiin asetettua inflaatiotavoitetta. Kuitenkin näyttää siltä, että tämän osto-ohjelman ikään kuin suurin tarkoitus, tavoite, on toteutumassa, että se on oikeaan suuntaan tehty toimenpide.

16.27 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Tästä on hyvä olla samaa mieltä. Olen myös sitä mieltä, että nämä osto-ohjelmat, vaikka ne mittakaavaltaan kovin isoja ovatkin, ovat olleet sen kaltaista elvyttävää rahapolitiikkaa, mitä varmasti tässä tilanteessa on tarvinnutkin suorittaa.

Tässä salissahan on aika useasti tämän Suomen Pankin kertomuksen käsittelyn yhteydessä keskusteltu myös yleisesti EKP:n mandaatin määrittelystä. Sehän, kuten puheenjohtaja tässä esittelyssään totesi, lähtee tämä hintavakaus edellä, ja sitten tarvittaessa voidaan työllisyyttä tukea, mikäli se ei vaaranna hintavakaustavoitetta, mutta usein on esitetty myös kysymys, voisiko se työllisyys olla siinä mandaatissa kuitenkin hieman enemmänkin kaiken kaikkiaan esillä.

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

Olin myös hyvin tyytyväinen siihen äskeisen puheenvuoron linjanvetoon, mikä on mielestäni todellakin selvä, eli Suomen täytyy edellyttää sitä, että Britannia kaikki velvoitensa sinänsä hoitaa.

Puhemies! Vielä palaan tähän euroon, Euroopan tulevaisuuteen, tähän keskusteluun, koska tämä on nyt ollut niin ajankohtainen. Eilen ainakin minä olin kovin ihmeissäni, kun lehtiotsikoita luin näistä eurooppaministerin lausunnoista, ja voin kuvitella, että jos minua täällä Arkadianmäellä ihmetyttää, niin varmasti moni muu tuolla Euroopassa ja maailmalla saattaa vähän alkaa katsella Suomen politiikan perään. Nimittäin jos puhujana on eurooppaministeri, nämä lausunnot eivät ole silloin mitenkään vähäpätöisiä, ja kyllä minulle jäi siitä se kuva, että suurin piirtein linja on tällä hetkellä hänellä ja sitä kautta myös profiloituneena Suomella, että Suomen linja siihen, tulemmeko kuulumaan Euroopan unioniin ja eurojärjestelmään ja muuhun, on sitten tyyliin ei—juu—vaarinhousut, jyrkkä ei—juu—vaarinhousut, ja niinhän se ei tietenkään voi olla. Siksi olisi mielestäni tärkeää, että myös hallitus selkeyttäisi tämän linjan ja edellyttäisi selkeästi myös eurooppaministeriltään, että tämä linja myös puheissa on yhteneväinen hallituksen linjan kanssa, koska kyllä oppositiosta käsin mielestäni on täysi oikeus ihmetellä, [Puhemies koputtaa] mistä nyt on kysymys.

16.29 Hannu Hoskonen kesk: Lopuksi, arvoisa herra puhemies, sen verran vielä, että Suomen kansantalouden kannalta on aivan välttämätöntä, että me ymmärrämme vihdoinkin ja viimein sen, että kun aikanaan 2008 syksyllä alkoi tämä iso lama ja sitten ryvettiin kahdeksan vuotta siinä samassa suossa, bruttokansantuote laski koko ajan, tuottavuus laski, työttömyys kasvoi, niin olemme edelleen siinä tilanteessa, että jos tasaisen vauhdin taulukon mukaan katsotaan Suomen kansantalouden kasvua nykyisellä vauhdilla, niin saavutamme sen vuoden 2008 bruttokansantuotteen ja tuottavuuden tason joskus noin vuonna 2019.

Kun me näitä mittakaavoja haemme ja puhumme kasvuprosenteista, niin pitää pitää pää kylmänä ja katsoa niitä lukuja oikeasti. Tällä hetkellä olemme hyvässä kasvun alussa, mutta emme missään nimessä siinä tilanteessa, että olemme saavuttaneet jotakin. Olemme oikealla tiellä — niin kuin se hyvä suunnistaja, joka on kerran eksyttyään metsään palannut takaisin kartalle ja etenee, kymmeniä rasteja on vielä edessä, ja kaikki ne on löydettävä ennen kuin ollaan maalissa. Mutta jos tässä mennään siihen, että nyt ruvetaan elämöimään sillä, että nyt meillä pistetään isolleen tämä homma ja nyt menee kaikki hyvin, niin se on väärä tunne. Meidän pitää tunnustaa tosiasiat. Me emme ole taloudessa vielä vahvoilla. Pohja on jo hyvä jalkojen alla, mutta tätä hyvää tietä pitää jatkaa. Nyt jos me lähdemme niin sanotusti elämään yli varojemme edelleen ja velkaannumme lisää, niin siitä ei hyvää seuraa. Jokainen kansanedustaja voisi omassa tutkijankammiossaan katsoa vaikka kotitalouden velkaantumisen tällä hetkellä. Laskekaapa siihen velkaan, aivan kuten valtionkin velkaan, yksi tai kaksi prosenttiyksikköä lisää vuodessa ja katsokaapa, mitä se vaikuttaa esimerkiksi tässä kaupungissa, Suur-Helsingin alueella. Se olisi asunnonostajille aivan katastrofi. Se johtaisi semmoisiin vaikeuksiin, joita en viitsi ruveta edes kuvaamaan, samoin monessa muussakin kasvukeskuksessa.

Elikkä meidän pitää nyt pitää maltti, se on tällä kertaa valttia, ja ennen kaikkea pitää huoli siitä, että tuotanto pyörii, ihmiset saavat töitä ja työttömyys laskee. Tämä tie on se oikea tie. Voimmehan me politikoida ja viisastella, mutta siitä ei tule mitään hyvää.

16.31 Matti Vanhanen kesk: Arvoisa puhemies! Pidän itsestäänselvänä sitä, että hallitukseen osallistuvat puolueet ja ministerit noudattavat hallitusta perustettaessa tehtyä sopi-

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

musta ja linjaa. Tässä on ylläpidettävä uskottavuutta, aivan niin kuin edustaja Viitanen totesi, myös ulospäin. Mutta samaan aikaan käydään keskusteluja Euroopan tulevaisuudesta. Eri poliittisilla liikkeillä on erilaisia painotuksia tästä, ja pitää kyetä myös sietämään se, että eri poliittisilla tahoilla on omia painotuksiaan, mutta silloin kun he edustavat selkeästi hallitusta, toimitaan hallituksen linjan mukaan.

Tästä, voisi sanoa, vaihtelustahan antaa hyvän esimerkin myös Saksa. Se on vuosikausien ajan korostanut sitä, että perussopimuksen muutoksia ei tehdä, mutta nyt yllättäen Saksa ilmoittikin viikolla Ranska-tapaamisessa, että perussopimuksen muutosta voidaan harkita, ja se tapahtui Saksan taholta. Eli kyllä näitä, voisi sanoa, arvaamattomia elementtejä voidaan hakea paljon suuremmistakin kuvioista kuin vain Suomesta.

16.32 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Varmasti on näin, ja juuri siksi, koska tätä keskustelua käydään Euroopan unionista, eri tasoista, eri ytimistä, oli kysymys sitten puolustuspolitiikasta tai talouspolitiikasta tai muusta, juuri siksi olemme tähdentäneet useaan otteeseen, että myös täällä eduskunnan salissa, myös tällä areenalla, olisi hyvä käydä tämän kaltainen keskustelu, koska oma arvioni on se, että vaikka tällä hetkellä toki asioista keskustellaan, ehkä niin näyttävästi ne eivät ole esityslistoilla, että näkisimmekään, kuinka isoista asioista on kysymys, kun puhumme tästä tilanteesta, missä tällä hetkellä olemme kaiken kaikkiaan Euroopan unionissa.

Puhemies! Pyysin tämän puheenvuoron myös siksi, että halusin todeta, että minä olen täsmälleen samaa mieltä kuin edustaja Hoskonen siinä, että ei kaikki ole hyvin. Vaikka nyt on myötätuulta, niin me velkaannumme lisää, ja tämä ei vetele, pitää saada työpaikkoja. Tämähän on aivan kuin olisitte puhunut suoraan SDP:n vaihtoehtobudjetista. Juuri tätä mieltä mekin olemme olleet. Juuri siksi me kannamme huolta siitä. Kun täällä esimerkiksi, oliko juuri viime viikolla, ihan lähimenneinä päivinä, keskusteltiin tästä hallituksen toimintakertomuksesta, siinähan nimenomaisesti hallitus itse omassa toimintakertomuksessaan määritteli, että hallitus ei tule pysymään työllisyystavoitteessaan eikä velkatavoitteessaan. Ja silloin kun on näin, ja me tiedämme, että näin ei saisi olla, tietenkin toivoisi kovasti korjausliikkeitä vallitsevaan talouspoliittiseen suuntaan. Nyt edellytänkin, kun edustaja Hoskonen täällä tietää sen oikean periaatteen, että hallitus valitsisi oikeat keinot, koska nythän ongelma on se, että hallitus velkaantuu koko ajan lisää, työllisyystavoitteesta jäädytään kauas, kauas taakse ja kaiken kukkuraksi poliittiset valinnat [Puhemies koputtaa] lisäävät eriarvoisuutta, joka omalta osaltaan aiheuttaa ongelmallisia kierteitä.

16.34 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Nyt oli pakko pyytää puheenvuoro, koska edustaja Vanhanen puhui niin arvoituksellisia äsken. Sanoitte, mikä toki pitää paikkansa, että hallituksessa on eri puolueita ja eri puolueilla on vähän erilaisia linjauksia ja ajatuksia ja joitain omia ajatuksia, mitä sitten tuodaan esille, ja kuten mainitsitte, muuallakin Euroopassa on tämmöisiä äkkikäänteitä tapahtunut. Onko nyt sitten tuolla suljettujen ovien takana käynnissä jonkinnäköinen kuhina siitä, että ihan oikeasti mentäisiin jonkinlaiseen euroäänestykseen, kansanäänestykseen, mini-brexitiin tai johonkin muuhun? Ovatko muut hallituspuolueet lähdössä tähän matkaan?

Tietysti on niin, että kun uusia ministereitä tulee, niin heille täytyy meidänkin ensinnäkin suoda tietenkin aikaa, että he voivat lutviutua siihen tehtäväänsä ja toivottavasti päästä pian siihen matkaan. Toivottavasti myös nykyiset ministerit ja entiset ministerit, joita tässäkin salissa on, voivat vähän vinkata, että oikeastaan silloin, kun ollaan ministereinä,

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

sen oman henkilökohtaisen kantansa voi unohtaa, silloin ollaan sen ministeriön kannalla ja sen hallituksen kannalla, vaikka se valitettavasti tällä hetkellä on monesti vähän huonompi kanta kuin se, mitä me olemme ajatelleet, mutta kun se tilanne on näin, niin silloin ainakin näyttäydymme yhtenäisesti maan rajojen ulkopuolelle.

Mutta edustaja Vanhaselle: onko siellä nyt kuhina käynnissä?

16.36 Matti Vanhanen kesk: Arvoisa puhemies! Ei ole tällaista kuhinaa käynnissä. En millään tavalla viitannut siihen, vaan poliittisessa keskustelussa, jota nyt Euroopassa käydään, selvästi eri poliittisilla liikkeillä on erilaiset painotukset. Olemme itse poliitikkoja ja tiedämme sen, että näin on. Sen oikean tasapainon löytäminen varsinkin monipuoluehallituksessa sille, että joku puolue ikään kuin omaa väriään pitää esillä mutta silti on sitoutunut yhteiseen linjaan, on vaikea tasapainokysymys. Se on taiteenlaji. Ja varsinkin silloin, kun on kyse kansanedustajasta, jolla on ollut oma henkilökohtainen kanta ja joka sitten tulee hallitukseen, se siirtymä siitä henkilökohtaisesta kannasta yhteiseen kantaan on vaikea. Sitten hän voi palata henkilökohtaiseen kantaansa, kun on vaalikausi loppumassa.

Edustaja Viitasen peräänkuuluttama eduskunnan keskusteluhan tulee. Eli toukokuun lopussa pääministeri tulee antamaan pääministerin ilmoituksen ulko- ja turvallisuuspolitiikasta ja EU-politiikasta. Se on ajoitettu nimenomaan tähän kevään loppuun jo aika hyvissä ajoin, koska oli tiedossa, että nämä brexitiin liittyvät viralliset päätökset ja Ranskan vaalit ovat ohitse. Ja tämä osuu erittäin hyvään ajankohtaan, että saamme kunnan keskustelun myös siitä, millä otteella Suomi lähtee tähän Euroopan tulevaisuuskeskusteluun.

16.38 Katri Kulmuni kesk: Arvoisa puhemies! Kun tämä keskustelu on myös sivunnut yleistä talouspoliittista keskustelua, niin en malttanut olla pyytämättä puheenvuoroa. Toki eduskunnan pankkivaltuuston kertomus antaa sille erittäin hyvän datapohjan, ja tässä on valtavasti hyvää tilastotietoa ja aineistoa myös jatkoa varten. Lisäksi haluan kiittää Suomen Pankkia erityisesti siitä erinomaisesta tutkimustyöstä, mitä siellä tehdään myös muiden maiden suhteen. Se on erittäin arvokasta suomalaisille.

Kuitenkin tästä yleispoliittisesta heijastelusta, mikä nyt on olemassa tämänkin keskustelun pohjalta, totta kai täytyy tunnustaa se, että erittäin vaikeita päätöksiä on tehty, ja taloustilanne, puhumattakaan siitä, missä vaiheessa hallitus tuli valtaan, oli erittäin vaikea. Mutta kuten tänäänkin on viitattu täällä iltapäivälehtien kansiin ja otsikoihin, niin kyllähän talouden tilanne on muuttunut. Jo pidemmän aikaa on useista tutkimuslaitoksista ja eläkevakuutuslaitoksista tullut tietoja siitä, että kasvu saattaa olla jopa korkeampaa kuin on arvioitu valtiovarainministeriössä. Oppositiosta erittäin hyvin tiedetään, miten meidän valtiovarainministeriömme toimii. Siellä laskelmat ovat erittäin maltillisia, koska se on se traditio ja perinne, mikä siellä on ollut. Nyt kuitenkin vaikuttaa siltä, että kahden vuoden jälkeen kaikki talouden mittarit ovat kääntyneet parempaan suuntaan eikä leikkauksia tarvitse tehdä tipoitellen pitkin vaalikautta, kuten joinakin vaalikausina on ollut tilanne.

Lisäksi haluaisin ehkä tästä eurooppalaisesta tilanteesta sanoa vielä sen, että kyllähän jonkinlaista mannerlaattojen myllerrystä on myös se, että Ranskassa ensimmäistä kertaa poliittisesta keskustasta tuleva henkilö nousee presidentiksi, Hollannissa meidän ALDE-sisarpuolueemme voitti vaalit vaikeassa tilanteessa. Keskusta on onnistunut tekemään hyvää työtä myös Suomen talouspolitiikassa kuluneella vaalikaudella.

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

16.40 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa puhemies! Kun edustaja Viitanen äsken luennoi siitä, miten heidän vaihtoehtobudjettinsa on tämän maailman pelastanut, niin kannattaa ehkä vähän tutustua siihen vaihtoehtobudjettiin. [Pia Viitasen välihuuto] Hallituksen tarkoituksena ei tietenkään ole ryöstää Sitran kassaa eikä Suomen Pankkia, ei kumpaakaan. Kyllä pitää talouspolitiikan olla sillä keinoin vahvalla pohjalla, että pystytään maan taloutta elvyttämään oman yritystoiminnan vahvistamisella, vientiteollisuuden vahvistamisella ja uusien työpaikkojen luomisella — ei mitään tempputyöllistämistä, sillä tämä homma ei onnistu, sen jokainen järkevähän ihminen tietää, siitä lienee turha kiistellä.

Mutta sen verran kiinnitän vielä huomiota tuohon, kun nyt puhutaan eurosta, siitä, onko se hyvä vai huono asia. Se nyt on turha itkeä sitä enää perään, kun ollaan tässä tilanteessa ja sillä sipuli. Aikanaan, kun siihen pääministerin ilmoituksella mentiin, niin olisi silloin... Kun me keskustelemme tästä asiasta tänään, olemme keskustelleet ennen tätä päivää ja varmasti keskustellaan tämänkin päivän jälkeen tästä asiasta syvällisesti, milloin vähän kevyemmällä argumenteilla ja milloin vähän paremmilla argumenteilla, niin syytä on muistaa kuitenkin se, että jos silloin, kun euroon mentiin, olisi käyty tämä asia perusteellisesti läpi ihan oikein eikä vain pelkällä pääministerin ilmoituksella, normaalilla äänestyksellä, oltaisiin todennäköisesti vähän paremmassa tilanteessa. Tämä keskustelu olisi silloin pitänyt käydä ihan oikeasti. Nythän me olemme tilanteessa, että se vanha kansanviisaus tulee tässäkin asiassa todeksi: sen minkä taaksesi jätät, niin takuulla edestäsi löydät. Silloinhan tästä ei keskusteltu, se meni sormea napsauttamalla ja ihan niin kuin tavallista, normaaliäänestyksellä pääministerin ilmoituksen jälkeen ja sillä sipuli. Ei ollut minkäänäköistä syväanalyysia, se jäi täysin tekemättä, mentiin vähän niin kuin takki auki sinne ja jäi analyysit tekemättä. Sehän tässä on se perussyy. Tunnustetaan, arvoisa edustaja Viitanen, tämä tosiasia. Jos me tätä tosiasiaa kiellämme ja kierrämme, niin olemme jatkuvasti yhä syvemmällä suolla.

Tärkeää on nyt kuitenkin se, että sitä on turha itkeä, missä nyt ollaan, meidän pitää vain katsoa tulevaisuuteen, tehdä uusia työpaikkoja, saada ihmisille töitä. Tämän päivän uutisissa oli, että Esko Ahohan oli selvittämässä, että Varsinais-Suomeen, vai oliko se Satakuntaan, on tulossa 35 000 työpaikkaa. [Puhemies koputtaa] Olkoon tämä merkinä siitä, että homma toimii.

16.42 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Minä vähän säikähdin, että ei kai nyt tätä äskeistä Hoskonen puheenvuoroa voi tulkita siten, että hänkin haluaa nyt palata tähän eurokeskusteluun eurooppaministerimme tavoin, että onko nyt Suomen keskustakin sitten tulossa tälle ei—juu—vaarinhouset -linjalle. [Hannu Hoskonen: Ei!] Toivottavasti tämä puheenvuoro nyt, kun viittasitte taaksepäin, että edestä löydetään, ei tähän sitten viittaa, koska sitten alan olla jo vielä enemmän hämilläni, jos nyt sitten keskustankin riveistä alkaa tätä perussuomalaista empimistä kuulumaan.

Minä muuten, puhemies, pitäisin hyvänä, jos täällä salissa olisi muutama perussuomalainenkin edustaja tässäkin vaiheessa tätä keskustelua käymässä. Olisi kiinnostavaa tietää, mikä mieliala siellä nyt on. Ehkä sitten nämä hallintarekisterin jälkiselvittelyt työllistävät tällä hetkellä perussuomalaisia siten, että tähän keskusteluun ei haluta osallistua.

Mutta, puhemies, vakavasta asiasta on kyse, ja sitä kautta kyllä pidän hyvänä ja muistan toki sen, että kerrottiinkin siitä, että pääministeri — oliko se 31.5. tai niihin aikoihin — tulee tämän oman ilmoituksensa antamaan, ja silloinkin päästään sitten tähän asiaan kaiken kaikkiaan palaamaan.

Punkt i protokollet PR 55/2017 rd

Oli myös sinänsä hyvä kuulla edustaja Vanhasen käsitys siitä, että kuhinaa ei ole käynnissä, mutta kyllä minä kehottaisin nyt siitä huolimatta varmistelemaan, missä oikein menemme, koska nyt täällä alkaa jo keskustankin puheenvuoroissa tällaista kuhinanomais-ta liikehdintää olemaan tähän suuntaan.

Puhemies! Tämä on vakava asia. Kun meidän eurooppaministeri kulkee tuolla maail-malla ja antaa vinkkiä siitä, että Suomi kenties sitten fixitiä tai jotain alkaisi harkita, niin auta armias. Kyllä minä nyt katsoisin, että hallituksen on rivinsä suoristettava ja tämä pe-riaatekeskustelu myös keskenään vakavasti käytävä.

Mitä tulee sitten, edustaja Hoskonen, ennen kuin poistutte, [Hannu Hoskonen: En pois-tu!] tähän vaihtoehtobudjettiin, teille ystävällisesti huomauttaisin siitä. Hyvin sen tunnen, olen ollut sitä vahvasti laatimassa. [Puhemies koputtaa] Siinä nimenomaan työllisyys-painotukset ovat huomattavasti korkeammat kuin hallituksella. Jos muistan oikein, niin tai-si olla niin, että keskustan omassa vaihtoehtobudjetissa myös Suomen Pankista hieman enemmän nostettiin tätä voiton tuloutusta, niin kuin meilläkin tässä nyt on. [Hannu Hosko-sen välihuuto]

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till ekonomiutskottet.